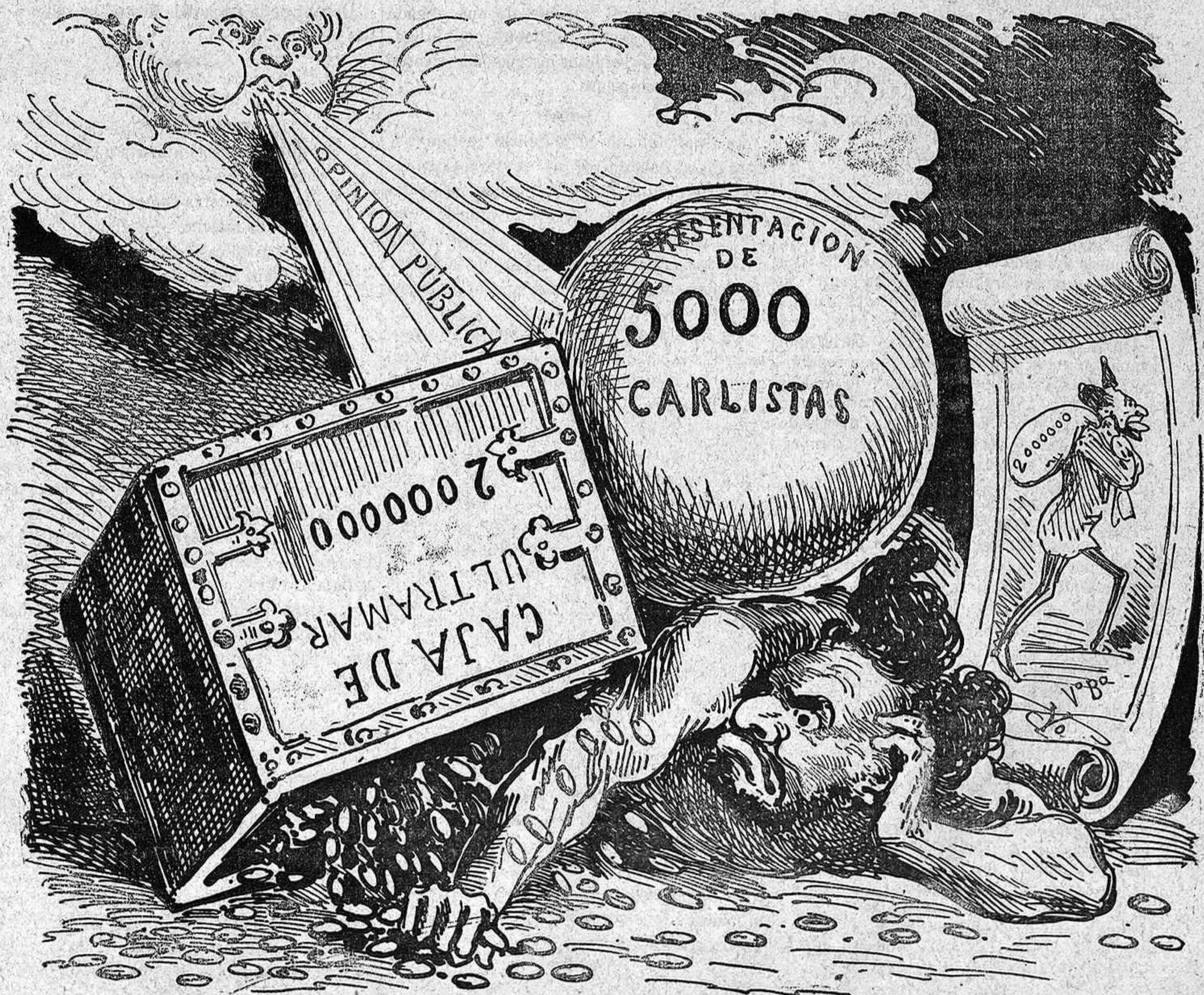

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ACTUALITATS.

Las derrerías d' aquest home son 4: La opinió pública, la *bola* dels carlins, los 2 milions y la seva caricatura.

RETRATOS A LA PLOMA.

LOS PARTIDARIS DE LA BOINA.

III.

EN LLUISET GONZAGA.

Avans de la Revolució de Setembre aquest tipus era una persona com les altres. Estudiava lleys, vestia à la moda, feya versos bastant doblets, no s' ficava en política y sense cap membra de campromís gosaba del *panem et circenses* que l' temps l' hi permetia.

Fill d'una família bastante bona, no l' hi faltava res. Encara que de tant en tant arreplegues una carbassa en los exàmens, com lo temps no l' hi passava, la rebia resignat, ab major motiu quan l' hi constava que 'ls homes mes célebres en ciencias y arts havian sigut per lo regular mals estudiants, mes que per res, per no poder subjectarse à la disciplina universitaria. Aixó y la confecció de una balada que altre, que passava entre senyors feudals, l' hi treyan de la boca 'l malehit gust de la carbassa.

Tot de un plegat vingué la revolució de Setembre. Al dia següent, no sabia que l' hi passava. L' espectacle de un alsament fet per lo poble, ab la noble generositat y ab l' ardenta espansió ab que aquell se portà à efecte, l' hi feren sentir per lo moment afecions lliberals. Fou dels primers que llegiren versos en los cafès. Llavors com que tot s' aplaudia, es inútil dir que las sévases ratllas curtas ho foren també. No cal dirvos si era gran lo seu entusiasme.

Vingué un dia que fins se digué republicà. Era 'l que duya 'l pendó en totes las manifestacions. En los clubs no hi faltava cap nit. Fins dormia ab gorro-frigi.

Quan la furor del pastel que s' feya à Madrid vá omplir tota l' Espanya, fent caure las alas del cor mes estesas y fortas, ja no se 'l veia tant. Per últim, los clubs anavan plens tant sols de obrers, y gent de conviccions ja regonegudas. Lo pollo no sortia de casa i perque? No 'u sé.

Aviat l' hi cansá 'l sentirse dir ciutadá, y no l' hi feya gaire gracia que la mà de un manyá, de un carboner ó de un maquinista al encaxiar ab la séva l' hi toqués los guans de color de perla que llavors eran de moda. La ruda franquesa del poble l' hi exitava 'ls nervis. Los discursos que generalment se feyan contra 'ls capellans, l' hi recordavan los temps feudals que tant y tant havia retret en sas balades.

Un dia 'l vaig veure, sense la barba que avans ostentava com un timbre de son republicanisme. Duya patilletas y bigoti, lo mateix que 'l Tero. Avans, al véurem, corria y allí hont fos que 'm trobés me dava una abrassada al crit de «salut y fraternitat.» Aquell dia baixa 'ls ulls per no tenir que saludarme.

Dos dies mes tard jo llegia «'l Brus.» S' havia fundat l' Academia de la Juventut catòlica. Ell era un dels iniciadors. Llavors vaig comprender lo de las patilletas. En lo mateix número vaig veure que havia rebut lo títol de lliisseniat en dret. Al estallar la revolució l' hi faltaven vuit assignatures! Qui havia fet lo miracle? ¡Ah! aquesta malehida llibertat de enseñansa!

Advocat ja, portava margaridas en los penjós del rellotje, una boina esmaltada fent d' agulla en la corbata y en los gemelos los retratos de D. Carlos y de D. Margarida. De neo havia passat à carli; de jove catòlic à partidari de la boina.

Molt sovint lo trobava passejant ab capellans: se treya 'l barret al passar per davant de las iglesias; y fins vaig saber que anava ab un ciri à la mà à pendre la comunió, quan aquesta s' oferia à la llibertat del Papa.

Jo me 'n feya crèus al principi. Com un xicot que havia cridat tant «*¡abaix los Borbons!*» se feya tot de un plegat partidari del Tero. Com se deya absolutista lo qui al principi de la revolució regoneixia que fora de la sobera-

nía del poble no hi havia dret, ni justicia, ni llibertat?

Ay! Massa que ho vaig saber després. En Lluiset Gonzaga era un advocat sense plets, ni esperansas de tenirlos. La carrera de lletret havia sigut per ell temps perdut miserablement. Desitjós no obstant de conquistarse una posició, determinà seguirne una altra, y à fè que en aquests últims temps, cap n' hi havia com la de jove catòlic.

No, de segur no ha arreglat l' agència del carrer de Mendizábal tant bons casaments com la mística Acadèmia. Un discurs contra l' esperit del sige, una llagrima à Pio IX, una imprecació contra la llibertat demòrica ja vesteixi la brusa del federal, com lo trach del progressista, una sàtira à la revolució y al matrimoni civil, y sobre tot las patilletas y 'l bigoti conmouhen lo cor de alguna filla de noble, lo de algun jesuita que ja pensa ab la corraduria de a'reglà 'l casori y 'l de uns papás que donan gracies à Déu, per haver trobat un jove digne de sos sentiments catòlics. apostòlics y formatje de Holanda.

Comprenden are perque hi ha hagut carlins de moda? Comprenden l' anacronisme que presenta un jove carlí? Sembla impossible, eh? Donchs ja veuhen si es natural!

ESQUELLOTS.

Se fan activas gestions perque en cas de que 'l desgraciat general Viñalat se veja condemnat à la última pena, aquesta l' hi siga commutada.

No reparém un moment en unir nostra véu ab las de que tal cosa demanen.

Y contin que no 'u fém per aquest ni per aquell general, ni per tal ó qual persona: ho fém en nom de la humanitat y dels principis que professém, un dels quals es 'l abolició de la pena de mort. Si 's donés de una vegada satisfacció à n' aquest sentiment, no hi hauria necessitat de establir escepcions, sempre odiosas y de mal veure.

La Crònica ab un tó angelical instigava l' altre dia al govern, perque enviés à Cuba als presoners carlins, fundantse en que mes valia allà que à Fernando Póo, costava menos que à Filipinas, y al mateix temps que se 'ls dava ocasió de lluytar per la integritat de la patria, 's donava satisfacció complerta à sos belicosos instints.

Per coneixe tot lo que demana la Crònica, es precís saberse que hasta darrers de Febrer, desde 'l comens de l' insurrecció, han mort à Cuba 30 gefes, 714 oficials y 27,236 entre sargentos, cabos y soldats, dels quals en acció de guerra tant sols han mort 6 dels primers, 130 dels segons y 1,677 dels terciers. Los d' més han sigut tots víctimas d' enfermedats.

Es d' esperar que la Crònica no s' arredri per tant poca cosa, y continuhi mostrant sos humanitaris sentiments, fins que un dia 'ls unionistas aprofitant tant bonas llisons y magnífichs consells, los apliquin als progressistes.

Llavors se veurá que la saliva cau en la cara del qui al cel vol escupir.

—Bé, y que l' hi semblan los radicals? Se n' aniran al retrairment?

—¡Que tenen d' anar! Mentre, à falta del poder, tingan los radicals una esperança de recuperarlo, de un tros lluny bé 'ls veurá prou vosté fent anar los brassos y las mans, com si estiguéssen furioscs; pero si s' hi acosta notará que lo que fan es perdre 'l temps agafant moscas al vol.

En los últims retratos, lo rey de la boina porta tota la barba.

En los dibuixos de las ilustraciones no s' coneix si es negra ó bé blava; si s' sembla à la dels altres homes, ó bé si es com la d'en Barba azul.

De tots modos sembla que s' ha convensut de que ab bigoti solsamet tant mateix era massa lleig.

Donchs are poch à poch miri de convence 's de una altra cosa no menos certa, del ditxo: «aunque la mona se vista de seda, mona se queda.»

Se parla de que D. Alfonso, germà del Noy Tero, vá anar à la Catedral y regalà una llantia al Sant Cristo, y diners perque se la fes cremar molt temps.

Nosaltres sobén ademés, pero això no 'u diguin à ningú, que tenia preparada una sorpresa als barcelonins.

Si 'l seu germà per Corpus hagués sigut ja en lo trono, s' haurian vestit los gegants ab boina y capa blanca.

Diu que en Carlos VII representa un gran principi: lo dret diví.

Donchs representi lo que s' vulga, allà en Oroquieta per mica que s' hagués descuidat, no l' hi valia Déu.

Aixó 'm fá recordar que també Lluís XVI de França invocaba 'l mateix dret diví, y que la guillotina l' hi vá tallar lo coll en rodó lo mateix que à un altre fill de mare qualsevol.

Devant de la força dels fets no hi valen pas ni rahons,

CANTAR.

La campana de l' iglesia
que avans sols à morts tocava
avuy toca à somarent
y es la mateixa campana.

Y 'ls mateixos capellans
surtan de casa corrent
cantant com en los enterros:
«tot pél sant negoci. Amen.»

Fins are hi comprés molt pocas coses del moviment carlí.

No hi comprés com es que ha desaparecut lo Noy Tero. No hi comprés tampoch com haventse aixecat en massa la Navarra y las Províncies Vascongadas, altres comarcas tant carlinas com aquestas hajan estat quietas. No hi comprés com los partidaris del retrocés s' han valgut dels sistemes de armes mes adelantats. Y altras cosas per l' estil.

L' únic que hi comprés, ha sigut francament, veure à las partidas aixecadas espatllar lo carril y lo telégrafo elèctrich. Aixó ho fa qualsevol enemic del adelanto.

Son varios los ajuntaments republicans de nostra província disolts pér órdre superior.

Lo de Sabadell, lo de Badalona, lo de Riudevitlles, lo de Olesa de Monserat, lo de mil puestos mes que seria engorrós reproduhir, l'un per fas, l' altre per nefas, lo d' aquí perque no es de la situació, lo d' allà perque encare que haja merescut la confiança del poble, no mereix la del govern, tots hau hagut de fer lloch à corporacions ja que no populars, de real órdre.

Per are callém, perque es inútil parlar quan à un hom se 'l priva de ferho. Ja vindrà 'l dia en que ressonarà la nostra vèu de la manera deguda, ja que no es de presumir que s'eternisi l'estat de siti.

De totes maneras bò es que sápiga tothom lo molt que nos estranya, veure com se fa objecte de midas excepcionals adoptadas tant sols en contra dels partidaris del absolutisme, à corporacions tant lliberals com ho son las republicanes, que res tenen que veure ablo que fan los carlins, y que molt grans serveys podrian prestar lo dia que aquests prenguesen massa preponderancia.

—¡Ay que m' agrada! ¡Que l' hi está bé 'l bigoti y la barba! ¡May m' ho hauria pensat, que pogués fer una cara tan reguapa! —

Això ho deya una majordona, al veure arribar à Mosen Joseph, que desde que 's va tirar al carrer no havia tingut temps d'afeitarse.

EPIGRAMA.

Un capellá en la montanya
lo dia dinou de maig
s' estava dessota un faig
en una actitud estranya.

Havia perdut la manya
del dia ó de la diada
per l' Iglesia celebrada,
quant rumiantne tot de cop
l' hi cau una bomba apropi...
Era la Pascua.... GRANADA

—¿En que se sembla Espanya á una casa de joch?

—En que s' hi fan partidas.

En una sagristia:

Diu l' escolá:

—Ja estém de tornada Mossen Arcís?

—Si, home.

—Y que tal ha anat la cosa?

—No me 'n parlis, no me 'n parlis! Ja veurás pòrtam lo breviari, que estich atrassat de reso.

L' escolá anantse 'n:—«¡Oh virtut evangélica! ¡Oh devoció santa! ¡Oh sacerdot modelo!»

La columna tal ha derrotat á la facció qual.
—No es vritat.

A consecuencia de las feridas ha mort la cabecilla fulano. —Es mentida.

S' han presentat tants mils carlins.—No pot ser.

Tal província queda neta de insurrectes.—Si: ja 'ls ho darán!

Encare que no mes prenguin rapé, los carlins fuman sense necessitat de cigarros.

—May dirian com? Empassantse 'l fum de las illusions que 's forjan.

Un bosch plé de carlins, sembla un bosch plé de bolets.

Y no 's pensin, que encare que no siga 'l temps, de bolets ne corran y 'ls carlins ne menjaren.

Veus' aquí un altre nom de cabecilla visca-hí per l' istil del «no-rosegis-pa-torral» y «arri burro-al-larri:»

QUÀN-RIGUI-'L-FRONT-NO-ARRUGUI.»

Sembla impossible que aquest nom no hi siga.

En la Secretaria de un Ajuntament:

—Déu lo guard y l' angel bò les vosté l' arcalde?

—Per servirlo.

—Home venia á pendre l' indult.

—Vaig á estendrel. ¿Com se diu?

—Anton Simolsa, per servirlo,

—Edat?

—Trenta cinch anys.

—¿Estat?

—Ni solter, ni casat, ni viudo. No l' hi posa.

—¿Profesió?

—Home: profesió diu? Vosté mateix: trabucaire ó capellá. Trihi.

CANTAR.

Avans en lo pentinat
hi portava margaridas,
no n' hi porto ja, densà
que 's presentan las partidas;
que al presentarse partidas
queya de cap, desmayada,
y las flors que eran de vidre
ab lo cop s' esmicolavan,

UNA MAJORDONA.

Modo de satisfacer los gastos de la insurrección carlista.

S' agafa als presoners, se 'ls esquila y 's posa la llana á subasta, y si ab això no n' hi ha prou, ben poch se 'n faltarà.

Are vejin quina cosa mes estranya!

Ja fins per las montanyas s' hi agafa peix.

Si no que digan los carlins s' hi han agafat tunyina ó no!

—¿Que me 'n diuhen de aquestas presentaciones en massa?

—Home, que 'ls carlins han estudiad en los moderns estratègichs y gent mes famosa per lo tocant á moviments militars. Ultimament no han fet mes que iniciar á Napoleon III y á n' en Bazaine.

—A veure qui 'ls dirá are, retrògrados y oscurantistas!

Sembla impossible que 'ls partidaris del Tercer, tendint á restaurar los caballerescos temps de D. Quijote, no 's llensin á la montanya armats de adargas, llansas y espasas, y cuberts ab los cascós y corassas, que en casi tots los pobles que fan professió del dijous sant trobarian prou, perteneixents als armats.

—Vaya uns carlins!

—Fusells d' agulla, berdans, chasepots.....
nada, nada... com si ja haguessen olvidat lo que volan y lo que 's proposan. Ab aquests adelantos no hi cab partit absolutista. Això es lo mateix que pretendre que una cosa s' allargui, escursantla.

LOS AMORS DE LA MAJORDONA.

ROMANS HISTÓRICHS.

Y lo porch, ronca que ronca
Y ronca que ronca 'l porch.

Ti-Kang.

I.

Quan lo pichi de Sant Geroni
de la boira 's desmantella

y de mil botas d' or fus
que té 'l Sol, van las aixetas;
quan lo mar ab dolc oneig
la cinta del riu capdella
y en los monts mes elevats
lo mussol del son desperta:
quant lo porch no ronca ja
y 'l corral bufant neteja,
lo rector deixa son llit
y obra ab rezel la finestra:
lo carré n' està desert
com d' esmorsar lo seu ventre.
—Majordona, majordona.
aixecauvos, dauvos pressa,
no escalfeu mes lo trabuch
que 'ls matalassos cubreixan,
que prou que 'l' esclafaran
las descargas que l' hi esperan.

Aixis parla lo rector
en tant que 'ls ulls li espurnejan
y sa cara com un bot,
poch, à poch, li vermelleja.
S' ha senyat la majordona
y posat n' ha peu á terra,
y fent posturas de nen
aixis al rector contesta:

—Mes perqué mossen Anton
vos llevéu ab tanta pressa?

—Serà cert que baratéu
la pau d' aquí per la guerra?

—Serà cert qu' heu de partir?

—Lo cel això no permetia
qu' al tornar de la batalla

no trobaréu qui us espere,
que si vos partiu avuy
demà al matí ja m' enterran!

—Callaune la majordona,
que vostres plors m' enterneixan.

Mes la patria, está en perill
y ¿qué no faré per ella?

—No 'us n' aneu, Mossen Anton!...

—¿que mes patria que la méva?

—Hont trobareu mes consol
si sols don' perills la guerra?

—Paraula donada tinch
y es menester la cumpliesca.

—Paraula 'm dàreu un jorn
y partint, faltéu á n' ella.

—Estant la patria en perill
los compromisos se trencan.

—Quedauvos Mossen Anton!

—Si serà curta la guerra!....

—Quedauvos, per Déu quedauvos...

—No pot esser, no pot esser.

—Pobre llit lo que hi dormiu
qu' es desfia de bona pessa.

—No m' enterniu majordona!

—Quedauvos!

—No puch ¡pobreta!

—Quedauvos!

—Bé majordona
los vostres plors me convensem;
me quedo.

—Gracies, Deu meu
que hi vajan béns á la guerra!
Y mentres un estret llas
junta lo cos d' ell y d' ella,
s' ouhen dos truchs á la porta
á qual eco 's desesperan.

II.

A la claror del bell sol
que daura plans y montanyas,
veu lo rectó, que ha sortit,
dos fardos que abaiix trucavan
¡Bé 'n llansa 'l jorn de claror!
mes los fardos que demanan
negre duhen lo vestit
y 's riulen que claror fassa.

Obert n' es ja lo cansell
y 'ls que trucan ja n' entravan,
los dos portan teula al cap,
un trabuch y una sotana
l' un es alt, l' altre petit;
l' un molt prim, l' altre tot panxa.

—Déu vos guard, mossen Anton,
la pau sia en esta casa,
con vulgau vestirvos prompte
y fer via vers montanya.

Lo rector tots' esgarrifa
al sentirne tals paraulas
y la pobre majordona
trista ne deixa la cambra.

Lo rector no respon res
lluita 'l deber ab qui ell n' ama,
veu lo trabuch aprop seu,
y sens dir una paraula
atrevit, lo cuarto deixa
per agafarne l' escala.
Se senten passos molt temps:
son los tres que ja s'allargan:
no arriban pas á l' orella
de la dona desmayada
qu' al oure parlar als dos
deixa, entristida, la cambra.

Passan dias, passan nits
y tres no son pas passadas
que la pobre majordona
molt plora desconsolada,
Llejintne está la Gaceta
qu' estas novas l' hi portaba:
"S' han aixecat tres rectors
y corren per la montanya,
cinch columnas de cipayos
seguintlos van las petjadas,
s' ha aixecat lo somatent
de totes las encontradas;
no 's dupta que dins breu temps
á n' als tres donarán cassa"
s' aixuga la majordona
los plors que de sosulls rajan
y ab pas resolt se n' aixeca
deixant deserta la cambra

y en lo Diari d' en Brusí
de l' endemà; s' hi trobava,
"En lo poble de...una dona
á qui l' home n' hi faltava
feyá tres nits, y qu' es creu
qu' es trobava en la montanya,
al véures sola en lo mon
s' ha dat la mort de criada,
prenentne la sal fumant
y morint de la desgracia."

ESQUELLOTS.

Aquell célebre Planas y Casals de Badalona, á qui fá cosa de un any y mitj l' Avi vā regalarl' hi unas quantas brevas, ha sigut agraciad ab una créu de Isabel la Católica.

Com si no fos prou, la créu que té de ser espartista!

Un dels diputats del govern, lo senyor Lafitte, aquest dia l' hi vā cantar la cartilla de una manera horrorosa, de tal modo que ja no 's conta entre l' número dels ministerials. Pobre Sagasta! Quins desenganyos mes forts!

Le diumenje de Pasqua vā entrar una partida carlista á Sant Quintí de Mediona, hi va estar dotze horas, y á la tarde prengué part en un ball que 's donava en lo saló anomenat del Barri.

Ja veuhen s' hi ha vida mes felis que la de aquesta gent! Surtan á fora, gosan de la primavera, no treballan, menjan, ballan, se d'verteixen, y si 'ls matan, se 'n van al Cel de correguda.

Quan torni á neixe 'm faré carli.

Un rector á falta de armas per tirarse á la montanya, s' apoderá de una espasa que tenia 'l Sant Miquel venerat en la parroquia.

L' imatge no sab com fers' ho per acabar de matar al dimoni que té sota dels peus.

Ja 'u veuhen capellans, tirarse á la montanya es protegir los interessos de Satanás y comprometre als sants.

Diu un periódich:

"En las partidas carlistas s' hi véu encare algun vell uniforme de la passada guerra, levita llarga verda, de mánegas molt ajustadas y coll alt, ab xarreteras de plata ja negras."

Sempre m' ho havia pensat que l' algarada carlista seria una especie de mascarada de Carnaval.

En un estat que hem vist en un periódich, desde primers de aquest sige han tingut lloch trenta y tants pronunciaments militars impor-

tants, prenenthi part generals y altres geses d' alta graduació.

Un cada dos anys.

Lo mes estrany no es aixó, sino que no ni haja un cada dia.

Son tant fàcils de fer y donan tant!...

Lo fill del Tercer s' diu Jaume.

Los carlins del porvenir en sa consecuencia, haurán de dirse jacobins.

No hi ha que dir que de nom quan menos, se semblarán als partidaris de Robespierre en la Revolució francesa.

Asseguran alguns que 'ls diputats carlins, aixis que la insurrecció siga acabada tenen pensat tornar al Congrés.

Aixó se 'm figura aquell que haventse menjat tols los tall, s' entreté en escurar la cassola fins á emportársela 'n lo vernís.

A Madrid s' assegura que aviat hi anirà lo general Serrano.

Hi anirà perque la insurrecció carlista puga darse per acabada, ó bé hi anirà á empender una altra campanya contra 'ls calàmarsos?

Tot podria ser, y aixó últim sembla lo mes probable.

Hi ha coses que esgarifan!

Lo senyor Mola y Martínez, comandant de una de las columnas que recorra nostra província, en lloc de cornetas, usa pito.

A pesar de tot encare es l' hora que no ha pogut trobarse ab en Castells.

Ja pots xiular si l' ase no vol veure!

En que se sembla l' unionista Serrano ab lo republicà Moreno Rodríguez?

—Ab que tots dos van en persecució de partidas.

Diu lo diari de Barcelona en la correspondencia de Madrid, que era objecte de las conversacions dels círculs polítichs, que lo senyor Sagasta havia tingut un disgust en Palacio á causa de una caricatura del president del Consell que va arribá á mans del Rey y que aquet va ensenyá á diferentas persones, cosa que no va agradá mica al senyor Sagasta. La vritat es que aquet senyor no gosa ja las simpatías de la Casa Real.

ULTIMA HORA.

Notícies èstractades dels periódichs de Madrid.

Sagasta, ab gran satisfacció de tot lo mon y preveyent que s' el despediria de la manera que mereixia, al obrirse la sesió, va usá de la paraula dient que anaba á presentar la dimisió.

Lo motiu principal, entre altres lluixeresses com la de la noticia de la presentació dels nou mil carlins, vā ser lo asumpto de la inversió dels dos milions.

Portat per lo ministeri lo expedient al Congrés, lo qual va ser un sangrent escarni de las facultats del Parlament, perque se contaba que apesar de lo asquerós y brut, passaria ab una votació de la majoría, aixins que 's va fer públich tots los absurdos, extravagants y ridiculs detalls que no es possible imaginar contenia lo expedient, la indignació vā ser general.

Los detalls son fins grotescos, pues se fa recuercer la calumniosa injuria als Srs. Pi y Castellar de que volian robar lo Banch d' Espanya; que Zorrilla d' acort ab la Interzacional, volia incendiar las fabricas de Catalunya; que lo general Rey estava d' acort ab D. Carlos; que Serrano trevallaba per portarnos lo príncep Alfonso; y que hasta lo mateix D. Amadeo conspiraba contra lo govern y no se qui mes y que demandava per intermediació de son pare, generals y oficials prussians per reorganizar nostras tropas, causant aixins un agravio al exèrcit espanyol.

S'afegeix y 's confessa ab descaro que s'

ha violat la correspondencia y se acompañan cartas originals que han de haber sigut estretas dels correus y s' acceptan totes las delaciones vingan de ahont vingan.

Tot aixó y molt mes que no diém, va produir un sentiment de horror y de fastich al mateix temps.

Si se pot demanar mes imbecilitat, mes demencia y una cosa mes vergonyosa!

Y homens aixis son ministres de una nació tan generosa com la nostra!

Tots los diputats escusaban pendre part en la revisió del tal expedient y ab gran dificultat se va permetre a alguns que 'l vegesin; mes al examinarlo se varen esgarifar y mouer 'l gran escàndol. Lo president del Congrés va manar que no se poses de manifest ja mes lo expedient, era tart, l' escàndol ja no podia contenir-se: com un riu que surt de mare invadia Madrid á las pocas horas y la Espanya entera 'l dia següent, y també com una riada se 'n duya al Maquiavelo del tupé, que desde la revolució de Setembre no havia fet res mes que mereixea la vergonyosa mort que al fi ha tingut.

Lo dia de Pasqua se va presentá á la Iglesia de Navarcles un home desconegut y pujant á la trona va dirijirse als feligresos aquells, dientlosi entre altres coses que tenia uns escapularis que posantlos ell mateix estaban lliures de que 'ls toqués cap bala y que 'ls punyals se trencaban avans de penetrar en le cos que portés dits escapularis. Dos dias va permaneixer aquest subjecte á la porta de la Iglesia venent escapularis, ab consentiment del senyor rector.

Vaja, que hi ha molta llana 'ls clatells encara, quant s' usan aquets medis per embauçar la gent á pender las armas en favor de una causa tant rovellada com la carlista.

ADVERTENCIA

A NOSTRES SUSCRIPTORS.

Com que 'ls capellans fan la professió de Corpus, no volem ser menos nosaltres, y 'l dimecres que vè publicaré un número extraordinari, ab las caricaturas corresponents y demés original, algun d' ell alussiu á la festivitat y lo restant com sempre á las circumstancies.

Ja veuhen que per distreure 'ls, no 'ns fà res lo treballar mes de lo acostumat.

Ab aixó amaneixin la ginesta.

Solució á la xarada del numero anterior

La pregunta que 't faré
vayam si contestas bé.

Carlí are que s' aixeca,
¿ho fá per Carlos seté?....

No senyó'; ho fá per la TECA

XARADA.

Ma primera es una lletra
6 del home un fél company;
la segona y la tercera
son dues notas musicals;
la primera y quarta juntas
solan dir los Italians;
y la tercera ab la quarta
casi cada tarde faig
ab una noya rosseta
que á mi m' agrada bastant.
Lo tot es lo nom de un jove
que 'us dich que ja 'm te empitat.

P de Alaya

(La solució en lo próxim vinent numero.)

I. Lopez editor.

Imp. de la V. é H. de Gaspar. 1872.